

ศุภมัสตु พระพุทธศาสนากาล เป็นอดีตภาคล่วงแล้ว ๒๔๕๔ พรรษา ปัตยบันกาล

สำนักงาน จันทรคตินิยม ศุกรสังวัจจร มามมาศ กัณหะปัษ ฉดิธิชีวะวาร สุริยคติกาล รัตนโกสินทรศก

๑๓๐ กุมภาพันธ์มาส อัฐมาศาคณพิเศษ บริเนทกาลกำหนด

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร

สำนักงาน ประชานารณมหาสมมตวงษ์ อดีตคัยพงษ์วิมลรัตน์ วรชัตติยราชินิกโรดม จาตุรันตบรมมหา

จักรพรรดิราชสังกาศ อุภโตสุชาติสัง สุทธเคราะห์ณี จักรีบรมนารถ จุฬาลงกรณราชวรานุ บรม

มกุฎนเรนทร์สุร สันตติวงษ์วิสิฐ สุสาธิตบุรพาธิการ อุดุลยกฤษฎาภินิหารอดิเรกบุญฤทธิ ธัญ

สำนักงาน ลักษณะวิจิตรโสภาคยสรพางค์ มหาโชติตมะมางคประนตบาทบงกชยุคล ประสิทธิสรพศุภผล

อุดมบรมสุขุมาลัย ทิพยเทพาวตารไพศาลเกียรติคุณอดุลยพิเศษ สรรพเทเวศรานุรักษ์ บุริมศักดิ์

สมญาเทพทวาราวดี ศรีมหาบุรุษสุดสมบัติ เสนาณคณิกรรัตนอัศวโกศล ประพนธปริชามทวสมา

สำนักงาน จาร บริบูรณ์คุณสารสยามาทินครวรูตเมกราชดิลก มหาปรีวารนายกองนันท มหันตวรฤทธิเดช

สรรพวิเศษศิรินคร บรมชนกาศิครสมมต ประสิทธิวรยศมโหดมบรมราชสมบัติ นพปฎลเศวตฉัต

ราตินัฏร ศิริรัตนโปลัษณมหาบรมราชาภิเศกาสิต สรรพทศทิศวิชิตไชย สกลมไหสรวิกรมหา

สวามินทร์ มเหศวรมหินทรมหารามาธิราชวโรดม บรมนารถชาติอาชาวไศรย พุทธาทิไตร

สำนักงาน รัตนสรณารักษ์ อุดุลยศักดิ์อรอนเรศรามานิบัติ เมตตากฤษฎาสีลลไทย โอนบไมยบุญการ สกล

ไพศาลมหารัษฎาธิเบนท์ ปรเมนทรรวมิกมหาราชาธิราช บรมนารถบพิตรพระมงกุฎเกล้า

เจ้าอยู่หัว

สำนักงาน ทรงพระราชดำริว่า พระธรรมนูญศาลทหารบกและพระธรรมนูญศาลทหารเรือ

ซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติขึ้นไว้เมื่อรัตนโกสินทรศก ๑๒๖ และ ๑๒๗ นั้น เป็นแต่

พระราชกำหนดสำหรับจัดการและกำหนดหน้าที่ และอำนาจศาลทหารบกและศาลทหารเรือ และ

สำนักงาน ประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งโปรดเกล้าฯ ให้ตราเป็นพระราชบัญญัติขึ้นไว้เมื่อรัตนโกสินทรศก

๑๒๗ นั้น ก็บัญญัติแต่เฉพาะลักษณะโทษแห่งความผิดล่วงละเมิดต่อพระราชกำหนดกฎหมาย

สามัญ

สำนักงาน บัดนี้สมควรจะมีพระราชบัญญัติ กำหนดลักษณะโทษแห่งความผิดต่าง ๆ อันเป็น

ฐานล่วงละเมิดต่อกฎหมาย และหน้าที่ฝ่ายทหารขึ้นไว้เป็นหลักฐาน แต่ทรงพระราชปราชญ์ว่า การ

กระทำผิดต่อกฎหมายและหน้าที่ฝ่ายทหารนั้น แม้เป็นการซึ่งเกิดจากความประพฤติของบุคคลที่

สำนักงาน เป็นทหารเสียเป็นพื้นก็จริง แต่มีบางอย่างที่อาจเกิดขึ้นจากความประพฤติของบุคคลสามัญก็ได้

ในพระราชบัญญัติเช่นนี้ควรมีบทกฎหมายบางอย่าง ให้ใช้ได้ตลอดทั้งบุคคลที่เป็นทหารและบุคคลสามัญและใช้แต่เท่านั้น บุคคลซึ่งเป็นทหารย่อมตั้งอยู่ในได้บังคับวินัยทหาร^๑

เมื่อกระทำความผิดขึ้นต่อพระราชกำหนดกฎหมายอย่างคนสามัญ ความผิดนั้นย่อมมีลักษณะการละเว้น ความควรประพฤติในฝ่ายทหารเจือไปด้วย สมควรมีโทษหนักยิ่งกว่าผู้กระทำผิดเช่นเดียวกันซึ่งเป็นคนสามัญ

เพราะฉะนั้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราไว้เป็นพระราชบัญญัติสืบไป
ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ ในพระราชปรารภ คำว่า “ชนบธรรมเนียมฝ่ายทหาร” มีอยู่ ๓ แห่ง ใน ๒ แห่งแรกให้แก่เป็น “หน้าที่ฝ่ายทหาร” แห่งหลังให้แก่เป็น “วินัยทหาร” โดยประมวลกฎหมายอาญาทหารแก้ไขเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๕๐๙

ประมวลกฎหมายอาญาทหาร

ภาค ๑

ว่าด้วยข้อบังคับต่างๆ

มาตรา ๑ ให้เรียกพระราชบัญญัตินี้ว่า “ประมวลกฎหมายอาญาทหาร”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมาย ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน รตนโกลี

นทรศก ๑๓๑ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันที่ใช้กฎหมายนี้สืบไป ให้ยกเลิก

๑) กฎหมายลักษณะชบดศึก

๒) ข้อความในพระราชกำหนดกฎหมาย และกฎข้อบังคับอื่นๆ ซึ่งเกี่ยวกับ
บรรดาความผิด ที่กฎหมายนี้บัญญัติว่าต้องมีโทษ

มาตรา ๔^๑ “ทหาร” หมายความว่า บุคคลที่อยู่ในอำนาจกฎหมายฝ่ายทหาร

คำว่า “เจ้าพนักงาน” ที่ใช้ในประมวลกฎหมายลักษณะอาญานั้น ท่านหมายความว่า

ตลอดถึงบรรดานายทหารบกนายทหารเรือ ชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวนที่อยู่ในกองประจำการ
นั้นด้วย

คำว่า “ราชศัตรู” นั้น ท่านหมายความว่า ตลอดถึงบรรดาคนมีอาวุธที่แสดงความ
ขัดแย้งต่ออำนาจผู้ใหญ่ หรือที่เป็นกบฏหรือเป็นโจรสลัดหรือที่ก่อการจลาจล

คำว่า “ต่อนักราชศัตรู” นั้น ท่านหมายความว่า ตลอดถึงที่อยู่ในเขตซึ่งกองทัพได้
กระทำสงครามนั้นด้วย

คำว่า “คำสั่ง” นั้น ท่านหมายความว่า บรรดาข้อความที่ผู้ซึ่งบังคับบัญชาทหารผู้
ถืออำนาจอันสมควร เป็นผู้สั่งไปโดยสมควรแก่กาลสมัยและชอบด้วยพระราชกำหนดกฎหมาย
คำสั่งเช่นนี้ท่านว่าเมื่อผู้รับคำสั่งนั้นได้กระทำตามแล้ว ก็เป็นอันหมดเขตของการที่สั่งนั้น”

คำว่า “ข้อบังคับ” นั้น ท่านหมายความว่า บรรดาข้อบังคับและกฎต่างๆ ที่ให้ใช้
อยู่เสมอ ซึ่งผู้ซึ่งบังคับบัญชาทหารผู้ถืออำนาจอันสมควรได้ออกไว้โดยสมควรแก่กาลสมัย และ
ชอบด้วยพระราชกำหนดกฎหมาย”

^๑ มาตรา ๔ คำวิเคราะห้ศัพท์ของคำว่า “ทหาร” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๗

^๓ มาตรา ๔ แก่คำอธิบายคำว่า “คำสั่ง” คือคำว่า “นายทหาร” แก่เป็น “ผู้ซึ่งบังคับบัญชา
ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๓

^๔ มาตรา ๔ แก่คำอธิบายคำว่า “ข้อบังคับ” คือคำว่า “นายทหาร” แก่เป็น “ผู้ซึ่งบังคับบัญชา
ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๓

มาตรา ๕ ทหารคนใดกระทำความผิดอย่างใด ๆ นอกจากที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาทหารนี้ ท่านว่ามันควรรับอาญาตามลักษณะพระราชกำหนดกฎหมาย ถ้ากฎหมายนี้มีได้บัญญัติไว้ให้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕ ทวิ^๕ บุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร ผู้ใดกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นนอกราชอาณาจักร จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร

ในกรณีที่มีใช้ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๗ ถึงมาตรา ๑๒๙ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ถ้าได้มีคำพิพากษาของศาลในต่างประเทศอันถึงที่สุดให้ปล่อยตัวผู้นั้น หรือศาลในต่างประเทศพิพากษาให้ลงโทษและผู้นั้นได้พ้นโทษแล้ว ห้ามมิให้ลงโทษผู้นั้นในราชอาณาจักรเพราะการกระทำนั้นอีก แต่ถ้าผู้นั้นยังไม่พ้นโทษ ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือจะไม่ลงโทษเลยก็ได้

มาตรา ๖^๖ ผู้ใดต้องคำพิพากษาศาลทหารให้ลงอาญาประหารชีวิต ท่านให้เอาไปยิงเสียให้ตาย

มาตรา ๗^๗ ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร มีอำนาจลงทัณฑ์แก่ทหารผู้กระทำความผิดต่อวินัยทหารตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร ไม่ว่าเป็นการกระทำความผิดในหรือนอกราชอาณาจักร

มาตรา ๘^๘ การกระทำความผิดอย่างใด ๆ ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายนี้ ถ้าผู้ที่มีอำนาจบังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร พิจารณาเห็นว่าเป็นการเล็กน้อยไม่สำคัญให้ถือเป็นความผิดต่อวินัยทหาร และให้มีอำนาจลงทัณฑ์ตามมาตรา ๗ เว้นแต่ผู้ที่มีอำนาจแต่งตั้งตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารจะสั่งให้ส่งตัวผู้กระทำความผิดไปดำเนินคดีในศาลทหาร หรือจะมีการดำเนินคดีนั้นในศาลพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร จึงให้เป็นไปตามนั้น

^๕ มาตรา ๕ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

^๖ มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ๒๕๓๗

^๗ มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

^๘ มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

มาตรา ๙^๙ ความที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๘ ให้ใช้ตลอดถึงความผิดหูโทะ และ
ความผิดที่เปรียบเทียบได้ตามกฎหมาย

มาตรา ๑๐ บรรดาบทในพระราชกำหนดกฎหมาย ที่ท่านกำหนดแต่โทะปรับ
สถานเดียว ถ้าจำเป็นเป็นทหารซึ่งไม่ใช่ชั้นสัญญาบัตรหรือชั้นประทวน ท่านว่าถ้าศาลวินิจฉัย
เห็นสมควรจะให้จำเลยรับโทะจำคุกแทนค่าปรับตามลักษณะที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘ แห่ง
ประมวลกฎหมายลักษณะอาญานั้นก็ได้

มาตรา ๑๑ ความผิดฐานลหุโทะก็ดี ความผิดอันต้องด้วยโทะจำคุกไม่เกินกว่า
เดือนหนึ่ง หรือปรับไม่เกินกว่าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เช่นนั้นเป็นโทะที่หนักก็ดี ถ้าจำเป็น
ทหาร ท่านให้ศาลวินิจฉัยตามเหตุการณ์ ถ้าเห็นสมควรจะเปลี่ยนให้เป็นโทะซึ่งไม่เกินกว่าสาม
เดือนก็ได้

มาตรา ๑๒^{๑๐} เมื่อศาลทหาร พิพากษาเด็ดขาดให้ลงโทะแก่ทหารคนใด ท่านว่า
ให้ผู้ซึ่งบังคับบัญชาทหารผู้มีอำนาจสั่งให้ลงโทะตามคำพิพากษานั้นวินิจฉัยตามเหตุการณ์ ถ้า
เห็นสมควรจะสั่งให้อ่านคำพิพากษาให้จำเลยฟังต่อหน้าประชุมทหารหมู่หนึ่งหมู่ใด ตามที่
เห็นสมควรก็ได้

ภาคที่ ๒
ว่าด้วยลักษณะความผิดโดยเฉพาะ

มาตรา ๑๓ เซลยศึกคนใดท่านปล่อยตัวไปโดยมันให้คำสัตย์ไว้ว่าจะไม่กระทำ
การรบพุ่งต่อท่านอีกจนตลอดเวลาสงครามคราวนั้น ถ้าและมันเสียสัตย์นั้นไซ้ ท่านจับตัวมาได้
ท่านให้ประหารชีวิตมันเสีย หรือจำคุกมันไว้จนตลอดชีวิต หรือมีจะนั้นให้จำคุกมันไว้ตั้งแต่ห้าปี
ขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๔^{๑๑} ผู้ใดเป็นราชศัตรู และมันปลอมตัวล่องเข้าไปใน ป้อม ค่าย เรือรบ
หรือสถานที่ใด ๆ อันเป็นของสำหรับทหาร หรือมีทหารของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตั้งอยู่ไซ้ ท่านว่า

มาตรา ๙^๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร
(ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

๑๐ มาตรา ๑๒ คำว่า “นายทหาร” แก้เป็น “ผู้ซึ่งบังคับบัญชาทหาร” โดยพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ๒๕๓๓ และคำว่า “ศาลทหารบกหรือศาลทหารเรือ
ศาลใด” แก้เป็น “ศาลทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ.
๒๕๐๗

๑๑ มาตรา ๑๔ คำว่า “ทหารบก ทหารเรือ” แก้เป็น “ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

มันเป็นผู้ลักลอบสอดแนม ให้เอาตัวมันไปประหารชีวิตเสีย หรือมิฉะนั้นให้จำคุกมันไว้จนตลอดชีวิต

มาตรา ๑๕ ผู้ใดปิดบังซ่อนเร้น หรือช่วยราชศัตรูที่กระทำเช่นว่ามาในมาตรา ๑๔ โดยที่มันรู้ชัดว่าเป็นราชศัตรูก็ดี มันปิดบังซ่อนเร้นหรือช่วยผู้ลักลอบสอดแนมโดยที่รู้ชัดแล้วก็ดี ท่านว่าโทษมันถึงต้องประหารชีวิต หรือมิฉะนั้นให้จำคุกมันไว้ตลอดชีวิต

มาตรา ๑๖ ผู้ใดเป็นทหาร และมันบังอาจเกลี้ยกล่อมคนให้ไปเข้าเป็นพวกราชศัตรู ท่านว่าโทษมันถึงต้องประหารชีวิต หรือมิฉะนั้นให้จำคุกมันไว้ตลอดชีวิต

มาตรา ๑๗^{๑๒} ผู้ใดท่านใช้ให้เป็นนายทหาร บังคับกองทหารใหญ่น้อย ป้อม ค่าย เรือรบ หรือสถานใด ๆ ของทหารของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถ้ายังมีทันสิ้นกำลังและสามารถที่มันจะป้องกันและต่อสู้ข้าศึก มันยอมแพ้ยกกองทหาร ป้อมค่าย เรือรบ หรือสถานที่นั้น ๆ ให้แก่ศัตรูเสียไซ้ ท่านว่าโทษมันถึงประหารชีวิต หรือจำคุกจนตลอดชีวิต หรือมิฉะนั้นให้จำคุกมันไว้ตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๘^{๑๓} ผู้ใดยุยงหรือข่มขืนใจ หรือสมคบกันเพื่อยุยงหรือข่มขืนใจให้ผู้บังคับกองทหารใหญ่น้อย ป้อม ค่าย เรือรบ หรือสถานใด ๆ ของทหาร ของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยอมแพ้แก่ราชศัตรู ท่านว่าโทษของมันถึงประหารชีวิต หรือจำคุกจนตลอดชีวิต หรือมิฉะนั้นให้จำคุกมันไว้ตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๙^{๑๔} ผู้ใดเป็นนายเรือ ท่านใช้ให้ควบคุมเรือลำหนึ่งลำใดของทหารของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในขณะที่ทำการรบพุ่ง ถ้าและมันถอยออกเสียจากที่รบนั้นโดยไม่มีเหตุอันสมควร ท่านว่าโทษของมันถึงประหารชีวิต หรือจำคุกจนตลอดชีวิต หรือมิฉะนั้นให้จำคุกมันไว้ตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

มาตรา ๒๐^{๑๕} ผู้ใดเป็นนายเรือ ท่านใช้ให้ควบคุมเรือลำหนึ่งลำใดของทหารของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และมันจงใจกระทำหรือปล่อยให้เรือนั้นชำรุดหรืออับปาง ท่านว่าโทษของมันถึงจำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

^{๑๒} มาตรา ๑๗ คำว่า “ทหารบก ทหารเรือ” แก่เป็น “ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

^{๑๓} มาตรา ๑๘ คำว่า “ทหารบก ทหารเรือ” แก่เป็น “ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

^{๑๔} มาตรา ๑๙ คำว่า “ทหารบก ทหารเรือ” แก่เป็น “ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

^{๑๕} มาตรา ๒๐ คำว่า “ทหารบก ทหารเรือ” แก่เป็น “ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

มาตรา ๒๑^{๑๖} ผู้ใดเป็นนายเรือ ท่านใช้ให้ควบคุมเรือลำหนึ่งลำใดของทหารของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และมันกระทำหรือปล่อยให้เรือนั้นชำรุดหรืออับปางด้วยความประมาทของมันไซ้ ท่านว่าโทษของมันถึงจำคุกไม่เกินกว่าสามปี

มาตรา ๒๒^{๑๗} ผู้ใดเจตนากระทำหรือปล่อยให้เรือลำหนึ่งลำใดของทหารของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ชำรุดหรืออับปาง ท่านว่าโทษของมันถึงจำคุกตั้งแต่สามปีขึ้นไปจนถึงสิบห้าปี

มาตรา ๒๓^{๑๘} ผู้ใดกระทำหรือปล่อยให้เรือลำหนึ่งลำใด ของทหารของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ชำรุดหรืออับปางด้วยความประมาทของมันไซ้ ท่านว่าโทษของมันถึงจำคุกไม่เกินกว่าสองปี

มาตรา ๒๔ ถ้าเรือนั้นเป็นเรือสำหรับใช้เดินในลำน้ำ ท่านว่าควรลดอาญาอย่างหนักที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐, ๒๑, ๒๒, ๒๓, นั้นลงกึ่งหนึ่งและมีให้ศาลต้องถือตามอาญาอย่างเบาที่บัญญัติไว้นั้น ๆ เป็นประมาทในการที่จะปรับโทษผู้กระทำผิด

มาตรา ๒๕^{๑๙} ผู้ใดเป็นนายเรือ ท่านใช้ให้ควบคุมเรือเดินทะเลลำหนึ่งลำใดของทหารของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถ้ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นเช่นพายุเป็นต้น และมันไม่พากเพียรจนสุดสิ้นความสามารถที่จะแก้ไขให้เรือนั้นพ้นอันตรายเสียก่อน มันจะทิ้งเรือนั้นไปเสียไซ้ ท่านว่าโทษของมันถึงจำคุกไม่เกินกว่าสามปี

มาตรา ๒๖^{๒๐} ผู้ใดเป็นนายเรือ ท่านใช้ให้ควบคุมเรือเดินทะเลลำหนึ่งลำใดของทหารของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถ้ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นเช่นเรือเกยที่ตื้นหรือจวนอับปาง มันรู้ว่ายังมีคนอยู่ในเรือ นั้น และมันจงใจไปเสียจากเรือนั้นไซ้ ท่านว่าโทษของมันถึงจำคุกไม่เกินกว่าห้าปี

มาตรา ๒๗ ผู้ใดเป็นทหาร ถ้ามันมิได้มีเหตุอันสมควรที่จะกระทำได้และมันบังอาจทำลายหรือละทิ้งเครื่องศาสตราวุธ กระสุนดินปืน เสบียง ม้า หรือเครื่องยุทธนาการอย่าง

^{๑๖} มาตรา ๒๑ คำว่า “ทหารบก ทหารเรือ” แก่เป็น “ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

^{๑๗} มาตรา ๒๒ คำว่า “ทหารบก ทหารเรือ” แก่เป็น “ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

^{๑๘} มาตรา ๒๓ คำว่า “ทหารบก ทหารเรือ” แก่เป็น “ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

^{๑๙} มาตรา ๒๕ คำว่า “ทหารบก ทหารเรือ” แก่เป็น “ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

^{๒๐} มาตรา ๒๖ คำว่า “ทหารบก ทหารเรือ” แก่เป็น “ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

ใด ๆ ก็ดี หรือทำให้ของนั้น ๆ วิบัติสลายไปก็ดี ท่านว่ามันมีความผิดต้องระหว่างโทษตามสมควรแก่เหตุตั้งจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญามันเป็นสามสถาน คือ สถานหนึ่งให้ประหารชีวิต สถานหนึ่งให้จำคุกจนตลอดชีวิต สถานหนึ่งให้จำคุกตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฎอัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันไว้จนตลอดชีวิต หรือมีฉนั้นให้จำคุกมันตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๓) ถ้ามันกระทำความผิดนั้น ในเวลาหรือที่อื่นนอกจากที่ว่ามาแล้วท่านให้ลงอาญาจำคุกมันไม่เกินกว่ายี่สิบปี

มาตรา ๒๘ ธงซึ่งได้มีพระบรมราชานุญาตให้ใช้ในราชการ เป็นเครื่องหมายสำหรับประเทศก็ดี รัฐบาลก็ดี หรือสำหรับเรือรบหลวงหรือกรมกองทหารใด ๆ ก็ดี หรือเป็นเครื่องหมายสำหรับเกียรติยศ หรือตำแหน่งหน้าที่ราชการของบุคคลใด ๆ ก็ดี เหล่านี้ ถ้าในเวลาเจ้าพนักงานได้ชักขึ้นไว้หรือประดิษฐานไว้ หรือเชิญไปมาแห่งใด ๆ เพื่อเป็นเครื่องหมายดังที่ว่านั้น ผู้หนึ่งผู้ใดบังอาจ ลด ล้ม หรือกระทำแก่ธงนั้นให้อันตราย ชำรุด หรือเปื้อนเปรอะเสียหายโดยไม่มีเหตุอันควรไซ้ ท่านว่ามันมีความผิดฐานสบประมาทธง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินกว่า ๑ ปี

อนึ่งถ้าธงที่มันสบประมาทนั้น เป็นธงเครื่องหมายสำหรับพระเกียรติยศของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ดี สมเด็จพระมหาลีภิภิ มกุฎราชกุมาร หรือผู้สำเร็จราชการแผ่นดิน เวลารักษาราชการต่างพระองค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือพระราชโอรสพระราชธิดา ในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ว่ารัชกาลใด ๆ ก็ดี ท่านไม่ประสงค์จะให้เอาความในมาตรานี้ไปใช้ลงล้างอาญา ที่ท่านได้บัญญัติไว้สำหรับความผิดฐานแสดงความอาฆาตมาดร้ายและหมิ่นประมาท ดังได้กล่าวไว้ในประมวลกฎหมายลักษณะอาญาสำหรับพระราชอาณาจักรสยามมาตรา ๙๘ หรือมาตรา ๑๐๐ นั้น

มาตรา ๒๙ ผู้ใดเป็นทหาร ท่านใช้ให้อยู่ยามรักษากิจดี ท่านมอบหมายให้กระทำการตามบังคับหรือคำสั่งอย่างใด ๆ ก็ดี ถ้าและมันละทิ้งหน้าที่นั้นเสีย หรือมันไปเสียจากหน้าที่โดยมิได้รับอนุญาตก่อน ท่านว่ามันมีความผิด ต้องระวางโทษตามสมควรแก่เหตุตั้งจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญามันเป็นสามสถาน คือ สถานหนึ่งให้ประหารชีวิตเสีย สถานหนึ่งให้จำคุกจนตลอดชีวิต สถานหนึ่งให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฎอัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๓) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นในเวลา หรือที่อื่นนอกจากที่ว่ามาแล้ว ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันไม่เกินกว่าสิบปี

มาตรา ๓๐ ผู้ใดเป็นทหาร และมันขัดขึ้นหรือละเลยมิกระทำตามคำสั่งอย่างใด ๆ
ท่านว่ามันมีความผิด ต้องระวางโทษตามสมควรแก่เหตุดังจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญามันเป็นสาม
สถาน คือ สถานหนึ่งให้ประหารชีวิตเสีย สถานหนึ่งให้จำคุกจนตลอดชีวิต สถานหนึ่งให้จำคุก
ตั้งแต่สามปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม
หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฎอัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๓) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นในเวลาหรือที่อื่นนอกจากที่วามาแล้วท่านให้ลง
อาญาจำคุกมันไม่เกินกว่าห้าปี

มาตรา ๓๑ ผู้ใดเป็นทหาร และมันขัดขึ้นมิกระทำตามคำสั่งอย่างใด ๆ โดยมัน
แสดงความขัดขึ้นด้วยกิริยา หรือวาจาของอาจต่อหน้าหมู่ทหารถืออาวุธด้วยไซ้ ท่านว่ามันมี
ความผิด ต้องระวางโทษตามสมควรแก่เหตุดังจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญามันเป็นสาม
สถาน คือ สถานหนึ่งให้ประหารชีวิต สถานหนึ่งให้จำคุกจนตลอดชีวิต สถานหนึ่งให้จำคุกตั้งแต่
ห้าปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม
หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฎอัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่สามปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๓) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นในเวลาหรือที่อื่นนอกจากที่วามาแล้วท่านให้ลง
อาญาจำคุกมันไม่เกินกว่าสิบปี

มาตรา ๓๒ ผู้ใดเป็นทหาร และมันขัดขึ้นหรือละเลยมิกระทำตามข้อบังคับอย่าง
ใด ๆ ท่านว่ามันมีความผิด ต้องระวางโทษตามสมควรแก่เหตุดังจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่
ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงสิบปี

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม
หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฎอัยการศึกไซ้ ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปจนถึง
ห้าปี

๓) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นในเวลาหรือที่อื่นนอกจากที่วามาแล้วท่านให้ลง
อาญาจำคุกมันไม่เกินกว่าสามปี

มาตรา ๓๓ ผู้ใดเป็นทหาร และมันขัดขึ้นมิกระทำตามข้อบังคับอย่างใด ๆ โดย
มันแสดงความขัดขึ้นนั้นด้วยกิริยาหรือวาจาของอาจต่อหน้าหมู่ทหารถืออาวุธด้วยไซ้ ท่านว่ามันมี
ความผิดต้องระวางโทษตามสมควรแก่เหตุดังจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่
สามปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฏัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงสิบปี

๓) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นในเวลาหรือที่อื่นนอกจากที่เข้ามาแล้ว ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันไม่เกินกว่าห้าปี

มาตรา ๓๔^{๒๐} ผู้ใดเป็นทหาร ท่านใช้ให้เป็นยามรักษาการ หรืออยู่ยามประจำหน้าที่และมันหลับเสียในหน้าที่ก็ดี หรือเมาสุราในหน้าที่ก็ดี ท่านว่ามันมีความผิดต้องระวางโทษตามสมควรแก่เหตุ ดังจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงเจ็ดปี

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฏัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปจนถึงสามปี

๓) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นในเวลา หรือที่อื่นนอกจากที่เข้ามาแล้วท่านให้ลงอาญาจำคุกมันไม่เกินกว่าสองปี

มาตรา ๓๕ ผู้ใดเป็นทหาร ท่านใช้ให้เป็นยามรักษาการหรืออยู่ยามประจำหน้าที่และปรากฏว่ามันมิได้เอาใจใส่ หรือมันมีความประมาทในหน้าที่นั้นไซ้ ท่านว่ามันมีความผิดต้องระวางโทษตามสมควรแก่เหตุดังจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปจนถึงห้าปี

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฏัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันไม่เกินกว่าสามปี

๓) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นในเวลา หรือที่อื่นนอกจากที่เข้ามาแล้วท่านให้ลงอาญาจำคุกมันไม่เกินกว่าสองปี

มาตรา ๓๖ ผู้ใดบังอาจใช้กำลังทำร้ายแก่ทหารยามรักษาการก็ดี หรือแก่ทหารอยู่ยามประจำหน้าที่ก็ดี ท่านว่ามันมีความผิดต้องระวางโทษตามสมควรแก่เหตุ ดังจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญามันเป็นสามสถาน คือ สถานหนึ่งให้ประหารชีวิต สถานหนึ่งให้จำคุกมันจนตลอดชีวิต สถานหนึ่งให้จำคุกมันตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

^{๒๐} มาตรา ๓๔ คำว่า “และมันนอนเสีย” แก้เป็น “และมันหลับเสีย” โดยประมวลกฎหมายอาญาทหารแก้ไขเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๔๖๙

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฎอัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๓) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นในเวลาหรือที่อื่น นอกจากที่เข้ามาแล้วท่านให้ลงอาญาจำคุกมันไม่เกินกว่าห้าปี

ถ้าและในการประทุษร้ายนั้น มันทำให้เขาถึงตายหรือให้เขามีบาดเจ็บถึงสาหัส ด้วยไซ้ ท่านว่าถ้ามันสมควรรับโทษหนักยิ่งกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้แล้ว ก็ให้มันผู้กระทำความผิดนั้นรับอาญาตามลักษณะที่ท่านบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๐, ๒๕๑, และ ๒๕๗ แห่งประมวลกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๓๗^{๒๒} ผู้ใดหมิ่นประมาทหรือขู่เข็ญว่า จะกระทำร้ายแก่ทหารยามรักษาการก็ดี หรือแก่ทหารอยู่ยามประจำหน้าที่ก็ดี ท่านว่ามันมีความผิดต้องระวางโทษตามสมควรแก่เหตุ ดังจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฎอัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปจนถึงห้าปี

๓) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้น ในเวลาหรือที่อื่นนอกจากที่เข้ามาแล้วท่านให้ลงอาญาจำคุกมันไม่เกินกว่าสามปี

มาตรา ๓๘^{๒๓} ผู้ใดเป็นทหาร และมันบังอาจกระทำการประทุษร้ายด้วยกำลังกาย แก่ผู้ซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาเหนือมันไซ้ ท่านว่ามันมีความผิดต้องระวางโทษตามสมควรแก่เหตุ ดังจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญามันเป็นสามสถาน คือ สถานหนึ่งให้ประหารชีวิตเสีย สถานหนึ่งให้จำคุกมันตลอดชีวิต สถานหนึ่งให้จำคุกมันตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฎอัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๓) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้น ในเวลาหรือที่อื่นนอกจากที่เข้ามาแล้วท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงเจ็ดปี

^{๒๒} มาตรา ๓๗ คำว่า “ทหารยามรักษาการอยู่ยามประจำหน้าที่” แก้เป็น “ทหารยามรักษาการก็ดี หรือแก่ทหารอยู่ยามประจำหน้าที่ก็ดี” โดยประมวลกฎหมายอาญาทหารแก้ไขเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๕๑๙

^{๒๓} มาตรา ๓๘ คำว่า “แก่ทหารคนใดที่มีอำนาจเหนือมัน” แก้เป็น “แก่ผู้ซึ่งมีอำนาจบังคับบัญชาเหนือมัน” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ๒๕๗๓

มาตรา ๓๙ ผู้ใดเป็นทหาร และมันบังอาจใช้กำลังทำร้ายแก่ทหารผู้ใดซึ่งเป็น
ผู้ใหญ่เหนือมันไซ้ ท่านว่ามันควรรับอาญาจำคุกไม่เกินกว่าห้าปี

มาตรา ๔๐ ถ้าและในการกระทำผิดเช่นว่ามาในมาตรา ๓๘ และ ๓๙ นั้น เป็น
เหตุให้ผู้ต้องประทุษร้ายถึงตาย หรือต้องบาดเจ็บถึงสาหัสด้วยไซ้ ท่านว่า ถ้ามันสมควรรับโทษ
หนักยิ่งกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้แล้ว ก็ให้ลงอาญาแก่มันผู้กระทำความผิดนั้นตามลักษณะที่ท่าน
บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๐, ๒๕๑ และ ๒๕๗ แห่งประมวลกฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๔๑^{๒๔} ผู้ใดเป็นทหาร และมันบังอาจแสดงความอาฆาตมาดร้ายต่อ
ผู้บังคับบัญชา หรือต่อทหารที่เป็นใหญ่เหนือมัน หรือมันหมิ่นประมาทใส่ความ หรือโฆษณาความ
หมิ่นประมาทอย่างใด ๆ ก็ดี ท่านว่ามันมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินกว่าสามปี

มาตรา ๔๒ ถ้าทหารมั่วสุมกัน ณ ที่ใด ๆ ตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปใช้กำลังทำร้าย หรือ
เชื่อว่าจะทำร้ายก็ดี หรือมันกระทำการอย่างใด ๆ ขึ้นให้วุ่นวายในบ้านเมืองของท่านก็ดี ท่านว่ามัน
มีความผิดฐานกำเริบต้องระวางโทษตามสมควรแก่เหตุด้วยกันทุกคนดังจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญามันเป็นสาม
สถาน คือ สถานหนึ่งให้ประหารชีวิตเสีย สถานหนึ่งให้จำคุกมันจนตลอดชีวิต สถานหนึ่งให้จำคุก
ตั้งแต่สามปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม
หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฎอัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๓) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นในเวลา หรือที่อื่นนอกจากที่ว่ามาแล้วท่านให้ลง
อาญาจำคุกมันไม่เกินกว่าห้าปี

มาตรา ๔๓ ถ้าและในพวกทหาร ที่กระทำการกำเริบที่ว่ามาในมาตรา ๔๒ นั้น มี
ศาสตราวุธไปด้วยตั้งแต่คนหนึ่งขึ้นไป ท่านว่าพวกนั้นต้องระวางโทษตามสมควรแก่เหตุด้วยกันทุก
คน ดังจะว่าต่อไปนี้ คือ

๑) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญามันเป็นสาม
สถาน คือ สถานหนึ่งให้ประหารชีวิตเสีย สถานหนึ่งให้จำคุกจนตลอดชีวิต สถานหนึ่งให้จำคุก
ตั้งแต่ห้าปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๒) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม
หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฎอัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันตั้งแต่สามปีขึ้นไปจนถึงยี่สิบปี

๓) ถ้ามันได้กระทำความผิดนั้น ในเวลาหรือที่อื่นนอกจากที่ว่ามาแล้วท่านให้ลง
อาญาจำคุกมันไม่เกินกว่าสิบปี

^{๒๔} มาตรา ๔๑ คำว่า “บังอาจแสดงความอาฆาตมาดร้ายต่อทหารผู้ใด ซึ่งมีอำนาจบังคับ
บัญชา หรือเป็นผู้ใหญ่เหนือมัน” แก่เป็น “บังอาจแสดงความอาฆาตมาดร้ายต่อผู้บังคับบัญชา หรือต่อทหารที่
เป็นผู้ใหญ่เหนือมัน” โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๓

มาตรา ๔๔ เมื่อเจ้าพนักงาน ผู้มีตำแหน่งหน้าที่ได้บังคับทหารที่กระทำการ
กำเริบในที่ใด ๆ ให้เลิกไปเสีย ถ้าและพวกทหารที่กระทำการกำเริบนั้น คนใดที่ยังมิได้ใช้กำลังทำ
ร้ายอย่างใดแล้วเลิกไปตามบังคับนั้นโดยดี ท่านว่าให้ลงโทษแก่มันตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๒
และ ๔๓ นั้นแต่กึ่งหนึ่ง

มาตรา ๔๕^{๒๔} ผู้ใดเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร ชั้นประทวน ชั้นนายสิบ ชั้นจ่า
หรือเป็นพลทหารก็ดี ถ้าและมันขาดจากหน้าที่ราชการโดยมิได้รับอนุญาต หรือมันขาดจากราชการ
ในเมื่อพ้นกำหนดอนุญาตมาแล้วก็ดี แม้เป็นไปด้วยความเจตนาจะหลีกเลี่ยงจากราชการตามคำสั่ง
ให้เดินกองทหาร หรือเดินเรือไปจากที่ หรือคำสั่งเรียกกระดมเตรียมศึกนั้นไซ้ ท่านว่ามันมี
ความผิดฐานหนีราชการ อีกนัยหนึ่งมันขาดจากราชการ จนถึงกำหนดที่จะกล่าวต่อไปนี้ คือ

- ๑) ขาด ๒๔ ชั่วโมง ต่อหน้าราชศัตรู
- ๒) ขาด ๓ วัน ถ้ามิใช่ต่อหน้าราชศัตรู แต่ในเวลาสงครามหรือในเขตที่ใช้กฎ
อัยการศึก
- ๓) ขาด ๑๕ วัน ในที่และเวลาอื่นๆ นอกจากที่กล่าวมาแล้วดังนี้ไซ้ ท่านว่ามัน
มีความผิดฐานหนีราชการด้วยกัน

มาตรา ๔๖ ผู้ใดกระทำความผิดฐานหนีราชการ ท่านว่ามันต้องระวางโทษตาม
สมควรแก่เหตุ ดังจะว่าต่อไปนี้ คือ

- ๑) ถ้ามันหลบหนีไปเข้าอยู่กับพวกราชศัตรู ท่านว่าโทษมันถึงตาย
- ๒) ถ้ามันกระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันไว้จน
ตลอดชีวิต หรือมิฉะนั้นให้จำคุกมันไว้สี่สิบปี
- ๓) ถ้ามันมิได้กระทำความผิดนั้นต่อหน้าราชศัตรู แต่ได้กระทำในเวลาสงคราม
หรือในเขตซึ่งอยู่ในอำนาจกฎอัยการศึก ท่านให้ลงอาญาจำคุกมันไว้ตั้งแต่ปีหนึ่งขึ้นไปจนถึงสิบห้า
ปี
- ๔) ถ้ามันกระทำความผิดนั้นในเวลา หรือที่อื่นนอกจากที่กล่าวมาแล้วท่านให้ลง
อาญาจำคุกมันผู้กระทำความผิดนั้นไว้ไม่เกินกว่าห้าปี

มาตรา ๔๗^{๒๕} ผู้ใดเป็นทหาร ท่านใช้ให้มีหน้าที่จัดซื้อหรือทำ หรือปกครองรักษา
ทรัพย์สินใดๆ ของทหาร ถ้าและมันบังอาจเอาของอื่นปลอมหรือปนกับทรัพย์สินนั้นๆ ให้เสื่อมลงก็
ดี หรือมันปล่อยให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้นโดยมันรู้เห็นเป็นใจด้วยก็ดี ท่านว่ามันมีความผิดต้องระวาง

^{๒๔} มาตรา ๔๕ คำว่า “พลทหารบกทหารเรือ” แก่เป็น “พลทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

^{๒๕} มาตรา ๔๗ คำว่า “ทหารบก ทหารเรือ” แก่เป็น “ทหาร” โดยพระราชบัญญัติแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗

โทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนขึ้นไป จนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่ร้อยบาทขึ้นไปจนถึงสองพันบาทด้วย
อีกโสดหนึ่ง

และทหารคนใดท่านใช้ให้มีหน้าที่จัดซื้อหรือทำ หรือปกครองรักษาสัตว์ใด ๆ ของ
ทหาร ถ้าและมันบังอาจจ่ายทรัพย์สินสิ่งใด ๆ ที่มันรู้ว่ามีของอื่นปลอมหรือปนเช่นว่ามาแล้วก็ดีหรือ
มันปล่อยให้ผู้อื่นกระทำเช่นนั้น แล้วมันไม่รับร้องเรียนต่อผู้ใหญ่ที่เหนือมันก็ดี ท่านว่ามันมี
ความผิดต้องระวางโทษเช่นว่ามาในมาตรานี้แล้วนั้นดุษฎีกัน

มาตรา ๔๘ ในเวลาสงคราม ถ้าผู้ใดกระทำการปราศจากความเมตตาแก่คนที่ถูก
อาวุธบาดเจ็บ หรือแก่คนที่ป่วยเจ็บในกองทัพฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดก็ดี หรือกระทำการปล้นทรัพย์สิน
ทรัพย์สินอย่างใด ๆ ที่ท่านบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔๙ ถึง มาตรา ๒๕๙ และมาตรา ๒๘๘ ถึง มาตรา
๓๐๓ แห่งประมวลกฎหมายลักษณะอาญานั้น ท่านให้เพิ่มโทษมันผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษ
ตามที่ท่านบัญญัติไว้สำหรับความเช่นนั้นขึ้นด้วยอีกกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๔๙ ในเวลาสงคราม ถ้าผู้ใดใช้ธงกากบาทแดงหรือเครื่องหมายกาชาด
โดยผิดข้อบังคับแห่งหนังสือสัญญานานาประเทศ ซึ่งทำที่เมืองเยนีวาเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม รัตน
โกสินทรศก ๑๒๕ ท่านว่ามันมีความผิดด้วยอาญาซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒๘ แห่งประมวล
กฎหมายลักษณะอาญา

มาตรา ๕๐^{๒๗} ผู้ใดเป็นทหาร ถ้ามันกระทำความผิดในเวลาที่ท่านใช้ให้เป็นยาม
รักษากอง หรืออยู่ยามประจำที่ หรือให้กระทำการอย่างใด ๆ ที่มีศาสตราวุธของหลวงประจำตัวโดย
ความผิดที่ท่านบัญญัติไว้ในมาตราต่าง ๆ แห่งกฎหมายลักษณะอาญาดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

มาตรา ๙๘ ถึงมาตรา ๑๐๐ ความผิดในฐานะประทุษร้ายต่อพระบรมราชตระกูล

มาตรา ๑๐๒ ถึงมาตรา ๑๐๔ ความผิดฐานกบฏภายในพระราชอาณาจักร

มาตรา ๑๐๕ ถึงมาตรา ๑๐๘ ความผิดฐานกบฏภายนอกพระราชอาณาจักร

มาตรา ๑๑๒ ถึงมาตรา ๑๑๕ ความผิดต่อทางพระราชไมตรีกับต่างประเทศ

มาตรา ๑๑๖ ถึงมาตรา ๑๒๘ ความผิดต่อเจ้าพนักงาน

มาตรา ๑๕๑ ความผิดฐานกระทำให้เสื่อมเสียอำนาจศาล

มาตรา ๑๕๕ ความผิดฐานช่วยผู้อื่นให้พ้นอาชญาอันควรรับโทษตามกฎหมาย

มาตรา ๑๖๕ ถึงมาตรา ๑๖๙ ความผิดฐานหลบหนีจากที่คุมขัง

มาตรา ๑๗๗ ถึงมาตรา ๑๘๒ ความผิดฐานสมคบกันเป็นอั้งยี่และเป็นช่องโจร

ผู้ร้าย

มาตรา ๑๘๓ และมาตรา ๑๘๔ ความผิดฐานก่อการจลาจล

^{๒๗} มาตรา ๕๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาชญา
ทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖

มาตรา ๑๘๕ และมาตรา ๒๐๑ ความผิดฐานกระทำให้เกิดอันตรายแก่
สาธารณชนฐานกระทำให้สาธารณชนปราศจากความสะดวกในการไปมาและการส่งข้าวและของถึง
กัน และฐานกระทำให้สาธารณชนปราศจากความสุขสบาย

มาตรา ๒๕๓ ความผิดฐานเกี่ยวข้องในที่วิวาทต่อสู้กันซึ่งมีผู้ถึงแก่ความตาย

มาตรา ๒๕๔ ถึงมาตรา ๒๕๙ ความผิดฐานประทุษร้ายแก่ร่างกาย

มาตรา ๒๖๘ ถึงมาตรา ๒๗๗ ความผิดฐานกระทำให้เสื่อมเสียอิสรภาพ

มาตรา ๒๘๘ ถึงมาตรา ๒๙๖ ความผิดฐานลักทรัพย์

มาตรา ๒๙๗ ถึงมาตรา ๓๐๒ ความผิดฐานวิ่งราว ฐานชิงทรัพย์ ฐานปล้นทรัพย์
และฐานสลัด

มาตรา ๓๐๓ ความผิดฐานกรรโชก

มาตรา ๓๒๗ ถึงมาตรา ๓๓๐ ความผิดฐานบุกรุก

ท่านว่ามั่นผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษตามที่ท่านบัญญัติไว้สำหรับความผิดเช่นนั้น
และให้เพิ่มโทษขึ้นอีกกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๕๑^{๒๔} (ยกเลิก)

มาตรา ๕๒^{๒๕} เมื่อความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดดังที่ได้ระบุไว้ในมาตรา
๒๐, ๒๒, ๒๗, (๒ หรือ ๓) ๒๙ (๒ หรือ ๓), ๓๐, (๒ หรือ ๓), ๓๑ (๒ หรือ ๓), ๓๒, ๓๓, ๓๖, (๒
หรือ ๓), ๓๗, ๓๘, (๒ หรือ ๓), ๓๙, ๔๑, ๔๒, (๒ หรือ ๓), ๔๓ (๒ หรือ ๓), ๔๖, (๒, ๓ หรือ ๔), หรือ
๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญาทหารนี้ได้กระทำลงด้วยความประสงค์ที่จะบ่อนให้สมรรถภาพ
ของกรมกองทหารเสื่อมทรามลงไซ้ ท่านให้เพิ่มโทษผู้กระทำความผิด ดังต่อไปนี้

ถ้าระวางโทษอย่างสูงสุดกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงจำคุกตลอดชีวิตไซ้
ท่านให้เพิ่มขึ้นเป็นโทษอย่างสูงสุดถึงประหารชีวิต

ถ้าระวางโทษอย่างสูงสุดที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงจำคุกมีกำหนดยี่สิบ
ปีไซ้ ท่านให้เพิ่มขึ้นเป็นโทษจำคุกไว้จนตลอดชีวิตเป็นอย่างสูงสุด

ถ้าระวางโทษอย่างสูงสุดที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงจำคุกมีกำหนดเวลา
อย่างอื่นนอกจากที่กล่าวแล้ว ท่านให้เพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่งของโทษที่วางไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ

เมื่อความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดดังที่ได้ระบุไว้ในวรรคต้นนี้ได้กระทำไปเป็นส่วน
หนึ่งของแผนการที่จะล้างล้มรัฐบาลก็ดี หรือจะให้เปลี่ยนแปลงการเมือง หรือเศรษฐกิจแห่ง
พระราชอาณาจักรด้วยใช้กำลังบังคับหรือกระทำความร้ายก็ดี ท่านว่ามั่นผู้กระทำความผิดต้องระวาง
โทษถึงประหารชีวิตหรือจำคุกมณไว้จนตลอดชีวิต

^{๒๔} มาตรา ๕๑ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร
พุทธศักราช ๒๔๗๖

^{๒๕} มาตรา ๕๒ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช
๒๔๗๐

ประมวลกฎหมายอาญาทหารแก้ไขเพิ่มเติม พระพุทธศักราช ๒๔๖๙^{๓๐}

พระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๐^{๓๑}

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๓^{๓๒}

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖^{๓๓}

พระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗^{๓๔}

มาตรา ๔ บรรดาอรรถคดีที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้
ให้บังคับไปตามกฎหมายเดิม

พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช ๒๔๘๖^{๓๕}

พระราชบัญญัติอนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร พุทธศักราช
๒๔๘๖ พุทธศักราช ๒๔๘๖^{๓๖}

มาตรา ๓ ให้อนุมัติพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร
พุทธศักราช ๒๔๘๖

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๗^{๓๗}

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาทหาร (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๗^{๓๘}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้สอดคล้องกับประมวล
กฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๐๕ และเพื่อให้ศาล
ทหารมีอำนาจลงโทษบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ซึ่งกระทำความผิดนอกราชอาณาจักรได้

^{๓๐} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๓/-/หน้า ๕๐๑/๓ ตุลาคม ๒๔๖๙

^{๓๑} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๔/-/หน้า ๑๗๓/๔ กันยายน ๒๔๗๐

^{๓๒} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๗/-/หน้า ๑๒๐/๓ สิงหาคม ๒๔๗๓

^{๓๓} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๐/-/หน้า ๕๓๖/๑๐ กันยายน ๒๔๗๖

^{๓๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒/-/หน้า ๓๒๑/๕ พฤษภาคม ๒๔๘๗

^{๓๕} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๐/ตอนที่ ๑๙/หน้า ๖๖๕/๓๐ มีนาคม ๒๔๘๖

^{๓๖} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๐/ตอนที่ ๔๗/หน้า ๑๓๓๕/๑๔ กันยายน ๒๔๘๖

^{๓๗} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๖๑/ตอนที่ ๖๓/หน้า ๙๒๙/๑๐ ตุลาคม ๒๔๘๗

^{๓๘} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๑/ตอนที่ ๑๑๑/หน้า ๖๗๘/๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๐๗

สัญญา/ปรับปรุง
๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙